

ÅS KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Kommunestyret har heldagsmøte i
Grøn-Hansen New Store Europe, Kveldroveien 19, Vinterbro **NB!**

09.12.2009 kl. 09.00

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet eller møtet lukkes i henhold til lov.
Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på rådmannskontoret.
Innkallinger og protokoller legges til gjennomsyn på servicetorget og bibliotekene.
Dokumentene og radioopptak fra møtet publiseres på www.as.kommune.no.

Kommunestyret kan høres direkte på Radio Follo FM 99,0 og på www.radiofollo.no.

Dagsorden:

- Kaffeservering fra kl. 08.45.
- Ås bibliotek presenterer årets bøker kl. 09.00 - 09.20.
- Lunsj kl. 11.00.
- Presentasjon av Grøn-Hansen New Store Europe, etterfulgt av omvisning i bygget kl. 11.30.
- Møtet fortsetter kl. 12.30.

Saksliste:

Utv.sak nr. 67/09 09/2996
HANDLINGSPROGRAM MED ØKONOMIPLAN 2010 - 2013

Utv.sak nr. 68/09 09/3092
BUDSJETTREGULERING DESEMBER 2009

Utv.sak nr. 69/09 09/674
PROSJEKTPLAN HELTID DELTID - FRIHET TIL Å VELGE

Utv.sak nr. 70/09 09/3191
SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV I ÅS KOMMUNE
- MARIJA TOMAC

Utv.sak nr. 71/09 09/3172 Tilleggssak
ENDRING AV SELSKAPSAVTALEN FOR NORDRE FOLLO RENSEANLEGG IKS

Ås, 2./4.12.2009	Eventuelt forfall eller inhabilitet meldes til Jeanette Karlsen, tlf. 64 96 20 10 eller e-post: jeanette.karlsen@as.kommune.no (Det sendes personlig svar på mottak av e-post. Telefonbeskjed må gis dersom svar ikke er mottatt innen rimelig tid). Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.
Johan Alnes Ordfører	

REFERATSAK TIL KOMMUNESTYRET 09.12.2009

- Oversikt over godtgjørelse til politikere 2009

Utv.sak nr 67/09
HANDLINGSPROGRAM MED ØKONOMIPLAN 2010 - 2013

Saksbehandler: Per Kierulf	Arkivnr: 145	Saknr.: 09/2996
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Ås Eldreråd	19/09	10.11.2009
K.råd for funksjonshemmede	17/09	10.11.2009
K.råd for funksjonshemmede	20/09	17.11.2009
Arbeidsmiljøutvalget	12/09	10.11.2009
Formannskapet	89/09	11.11.2009
Hovedutvalg for helse og sosial	23/09	11.11.2009
Hovedutvalg for oppvekst og kultur	23/09	11.11.2009
Administrasjonsutvalget	12/09	12.11.2009
Hovedutvalg for teknikk og miljø	93/09	12.11.2009
Formannskapet	92/09	25.11.2009
Kommunestyret	67/09	09.12.2009

Formannskapets innstilling 25.11.2009:

1. Forslag til handlingsprogram med økonomiplan 2010-2013 vedtas med de endringer som fremgår av vedlegg 1 og med følgende tillegg:
  - a) Rådmannens notat til formannskapet, datert 06.11.09, løpenr. 17095/09 vedr. idrettshall innarbeides.
  - b) Midler på 7.037.000 kroner som frigjøres ved avviklingen av likviditetsreserven tilføres bufferfondsmidler Aktiv kapitalforvaltning slik at bufferfondet blir på ca. 16,6 mill. kroner ved kommende årsskifte (tabell 1 og 2 justeres i henhold til dette).
2. Forslag til drifts- og investeringsbudsjett for 2010 vedtas.
  - a) Skattesatsene for 2010 fastsettes lik høyeste sats i henhold til Stortingets vedtak i statsbudsjettet for 2010. Det avsettes 8 prosent av innbetalt skatt i margin til skattefordelingsoppgjøret.
  - b) Forslag om nye stillinger og omgjøring av stillinger vedtas, jf. vedlegg 10.
  - c) Forslag til kommunale avgifter vedtas som Ås kommunes avgifter og gebyrer for 2010, jf. vedlegg 11.
  - d) Opptak av ordinært lån på kr. 4.270.000 vedtas (serielån med avdragstid 30 år). Rådmannen gis fullmakt til å benytte mellomfinansiering i form av trekkfasilitet på inntil kr. 15.000.000.
  - e) Det skrives ut eiendomsskatt på verk og bruk i Ås kommune med 6 promille av takstverdien.

HANDLINGSPROGRAM MED ØKONOMIPLAN 2010-2013
Vedlegg 1 til formannskapetets innstilling

ENDRINGER I BUDSJETT 2010 OG ØKONOMIPLAN 2010-2013							
DRIFT				2 010	2 011	2 012	2 013
Sentraladministrasjonen							
1100	1-2	Lokalavis til politikerne		66	66	66	66
1145	1-2	Annonsering i Ås avis		40	40	40	40
1210		Økte utgifter til Follo distriktsrevisjon		153	0	0	0
1504		Seniorpolitiske tiltak		-500	-500	-500	-500
Sum		Budsjettendringer for Sentraladministrasjonen		-241	-394	-394	-394
Oppvekst- og kulturetaten							
2		Til disposisjon for hovedutvalget (HOK)		500	500	500	500
2060		Nordisk skoleuke videreføres i 2010		60			
2060		Konsulenttjenester reduseres		-250	-250	-250	-250
2080	4	Støtte til lag og foreninger -hvorav 30' øremerkes som støtte til integreringstiltak		250	250	250	250
2108		Økte inntekter		-100	-100	-100	-100
2161		Økte refusjoner					
2220	0	25 % bibliotekarstilling opprettholdes		120	120	120	120
2320	1-2	Ktr.materiell, inventar og utstyr reduseres		-100	-100	-100	-100
2341		Åpen barnehage for 4- og 5-åringer som ikke har norsk som morsmål		100	100	0	0
2360	1-2	Ktr.materiell, inventar og utstyr reduseres		-100	-100	-100	-100
2381	1-2	Ktr.materiell, inventar og utstyr reduseres		-100	-100	-100	-100
2410		Økte refusjoner		-100	-100	-100	-100
2430		Nordby bibliotek opprettholdes		181	250	250	250
Sum		Budsjettendringer for Oppvekst og Kultur		461	470	370	370
Helse og sosialetaten							
3000		Planlegging av flere omsorgsboliger i Ås sentrum/Nordby		0	-200	0	0
3410	0	Ny stilling som ergoterapeut - lønn fra 1/4-2010		-60	0	0	0
3410	0	Ny stilling som fysioterapeut - lønn fra 1/4-2010		-50	0	0	0
3430	0	Nye stillinger på dagavdeling for demente - lønn fra 1/4-2010		-230	0	0	0
3560	0	Ny stilling i barnebolig - lønn fra 1/4-2010		-90	0	0	0
3640	1-2	Ktr.materiell, inventar og utstyr reduseres		-100	-100	-100	-100
3710		Ås eldresenter		150	150	150	150
3711		Nordby eldresenter		50	50	50	50
Sum		Budsjettendringer for Helse og Sosial		-330	-100	100	100
Teknisk etat							
6080	71	Sykepengerefusjon		-100	-100	-100	-100
6830		Økt veivedlikehold					
6860		Preparering av skiløyper		100	100	100	100
7100	7	Refusjoner		-100	-100	-100	-100
7200	71	Sykepengerefusjon		-200	-200	-200	-200
7300		Redusert renhold		-300	-300	-300	-300
Sum		Budsjettendringer for Teknisk		-600	-600	-600	-600

Skatt og rammetilskudd			2 010	2 011	2 012	2 013
8000		Skatt				
Sum		Budsjettendringer for kapitel 8	0	0	0	0
Renter og avdrag						
9000	5	Renteutgifter - rentenivået reduseres fra 5,0% til 4,5% fra 2011		1 670	1 800	1 800
9000	5	Avdragsutgifter		8 700	8 700	8 700
9210	1-2	Konsulenttjenester		100	100	100
9210	9	Aksjeutbytte	-1 500	-13 000	-13 000	-13 000
Sum		Budsjettendringer for kapitel 9	-1 500	-2 530	-2 400	-2 400
		Netto driftsresultat - rådmannens forslag 2010-2013	11 481	7 450	1 070	2 270
		Sum ovennevnte endringer	2 210	3 154	2 924	2 924
		Netto driftsresultat 2010-2013 med dette forslaget	13 691	10 604	3 994	5 194
		Overføres til investeringsbudsjettet	430			
INVESTERINGER						
		Digitalt utstyr til kinoen	270			
		Gangvei langs Kjærnesveien	5 000			
		Utsette uteplassen foran rådhuset til 2011	-1 340			
		Ekstra inntekter i 2009 (Nordby kunstgress, Nedre Bekk)	-3 500			
		Sum endringer	430	0	0	0

ANDRE FORSLAG

- 1 Den politiske styringen skal styrkes ved at HTM skal prioritere vedlikeholdsprosjektene fra 2010
- 2 Det søkes om midler fra regjeringens skolepakke til investeringene på Nordbytun

UTVALGENES BEHANDLINGER:

Formannskapets behandling 25.11.2009:

Notat av 23.11.2009 "Rådmannens tilbakemelding på spørsmål fra partiene til Handlingsprogram med økonomiplan 2010-2013 og budsjett 2010" ble sendt medlemmer av kommunestyret og hovedutvalgene mandag 23.11.2009, jf. Inr. 17885/09. Notat av 06.11.2009 om Idrettshall ble sendt formannskapet i forkant av formannskapets møte 11.11.2009, jf. Inr. 17095/09.

Ivar Ekanger (A) fremmet følgende forslag som tillegg til rådmannens innstilling: Som innstillingen, med følgende tillegg til punkt 1:

- a) --- med de endringer som fremgår av vedlegg 1.
- b) Rådmannens notat til formannskapet, datert 06.11.09, løpenr. 17095/09 vedr. idrettshall innarbeides.
- c) Midler på 7.037.000 kroner som frigjøres ved avviklingen av likviditetsreserven tilføres bufferfondsmidler Aktiv kapitalforvaltning slik at bufferfondet blir på ca. 16,6 mill. kroner ved kommende årsskifte (tabell 1 og 2 justeres i henhold til dette).

Ap's vedlegg 1: Se vedlegg 1 til formannskapets innstilling i protokollvedlegg.

Egil Ørbeck (H) fremmet følgende forslag: Se vedlegg til protokoll.

Arne Hillestad (FrP) fremmet følgende forslag: Se vedlegg til protokoll.

Votering:

Rådmannens forslag ble enstemmig nedstemt.

H's endringsforslag til rådmannens innstilling ble nedstemt 6-3 (2H og FrP).

FrP's endringsforslag til rådmannens innstilling ble nedstemt 6-3 (2H, FrP).

Rådmannens innstilling med Ap's tilleggsforslag ble tiltrådt 6-3 (2H, FrP).

Formannskapets innstilling 25.11.2009:

Se øverst i dokumentet.

Formannskapets behandling 11.11.2009:

Frist for spørsmål til rådmannen er 16.11.2009. Spørsmålene sendes skriftlig og helst samlet fra hvert parti til kierulf@as.kommune.no.

Johan Alnes (A) inviterte alle partier som har ønske om å stå bak et felles budsjettforslag, til møte mandag 23.11.2009 kl. 16.30 på rådhuset. Partiene kan stille med inntil to representanter.

Notat av 06.11.2009 om idrettshall var sendt formannskapet på e-post/lagt i hyllene samme dag, Inr. 17095/09.

Votering: Det ble ikke votert.

Formannskapets vedtak 11.11.2009:

Formannskapets behandling fortsetter på neste møte.

Administrasjonsutvalgets behandling 12.11.2009:

Administrasjonsutvalget drøftet aktuelle elementer i dokumentet.
De tillitsvalgte står i hovedsak bak rådmannens forslag til budsjett.

Votering: Det ble ikke votert.

Administrasjonsutvalgets innstilling/uttalelse 12.11.2009:

Administrasjonsutvalget drøftet aktuelle elementer i dokumentet.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes behandling 12.11.2009:

Hovedutvalg for teknikk og miljø stilte spørsmål og drøftet budsjettet uten realitetsbehandling og votering.

Frist for spørsmål til rådmannen er 16.11.2009. Spørsmålene sendes skriftlig og helst samlet fra hvert parti til kierulf@as.kommune.no.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling/uttalelse 12.11.2009:

Hovedutvalg for teknikk og miljø stilte spørsmål og drøftet budsjettet uten realitetsbehandling og votering.

Hovedutvalg for oppvekst og kulturs behandling 11.11.2009:

Handlingsprogrammet ble diskutert.

Hovedutvalg for oppvekst og kulturs vedtak/uttalelse 11.11.2009:

Hovedutvalg for oppvekst og kultur legger handlingsprogram med økonomiplan til grunn for videre behandling i formannskapet og kommunestyret.

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 11.11.2009:

Anne Odenmarck (A) fremmet følgende forslag på bakgrunn av hovedutvalgets drøftinger:

Hovedutvalg for helse og sosial legger handlingsprogram med økonomiplan til grunn for videre behandling i formannskapet og kommunestyret.

Torger Gillebo (KrF) fremmet følgende forslag om tillegg til handlingsprogrammet:

1. Side 3, Helse og sosial – nytt kulepunkt 2:
  - Forberede kommunen på gjennomføring av samhandlingsreformen fra 2012, herunder utvide samarbeidet med andre Follokommuner.
2. Side 48, Tiltak i 2010 – nytt kulepunkt:
  - Eldrebølgen som ventes i årene framover reiser behov for å utforme eldrepolitikk i Ås. En utredning gjennomføres i regi av en politisk sammensatt arbeidsgruppe.

Votering:

Anne Odenmarcks (A) forslag ble enstemmig tiltrådt.

KrF's forslag punkt 1 ble enstemmig tiltrådt.

KrF's punkt 2 følger saken.

Hovedutvalg for helse og sosials innstilling/uttalelse 11.11.2009:

Hovedutvalg for helse og sosial legger handlingsprogram med økonomiplan til grunn for videre behandling i formannskapet og kommunestyret.

Nytt kulepunkt 2 føyes til på side 3, under avsnittet Helse og sosial:

Forberede kommunen på gjennomføring av samhandlingsreformen fra 2012, herunder utvide samarbeidet med andre Follokommuner.

KrF's forslag om nytt kulepunkt på side 48 følger saken.

Arbeidsmiljøutvalgets behandling 01.12.2009:

Rådmannen orienterte om formannskapets innstilling. Innstillingen ligger ute til offentlig ettersyn.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Arbeidsmiljøutvalgets innstilling/uttalelse 01.12.2009:

Tilsvarende rådmannens innstilling

Kommunalt råd for funksjonshemmedes behandling 17.11.2009:

Rådet fremmet følgende fellesforslag: Tilsvarende rådets uttalelse.

Votering: Fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Kommunalt råd for funksjonshemmedes uttalelse 17.11.2009:

Kommunalt råd for funksjonshemmede tar handlingsprogrammet og budsjettet til orientering.

Kommunalt råd støtter rådmannens innstilling pkt. 2b.

Kommunalt råd for funksjonshemmede har følgende kommentar til rådmannens pkt. 2C: Kommunalt råd mener egenandel bør beholdes uendret for hjemmetjenester og trygghetsalarm. Rådet vil henstille rådmannen å finne feriemidler for funksjonshemmede. Av hensyn til synshemmede ønsker rådet at veibelysning blir bedre vedlikeholdt.

Ås Eldreråds behandling 10.11.2009:

Brev fra Ås eldresenter til politiske partier i Ås ble referert i møtet.

Rådet fremmet forslag tilsvarende Eldrerådets uttalelse.

Votering: Fellesforlaget ble enstemmig vedtatt.

Ås Eldreråds uttalelse 10.11.2009:

Samhandlingsreformen, St. meld. Nr. 47(2008-2009), peker på tre utfordringer for norsk helsetjeneste. En av disse er at tjenestene preges av for liten innsats for å begrense og forebygge sykdom. De to eldresentrene i Ås driver viktig forebyggende arbeid for de eldste av våre innbyggere. Derfor mener Ås eldreråd at det er feil når forslag til budsjett 2010 for Helse- og sosialetaten fjerner 400 000 i støtte til våre to eldresentre. Budsjettforslaget for 2010 for Helse- og sosial er på totalt 202,2 mill, en vekst på 8,8 i forhold til opprinnelig budsjett for 2009 og 0,6 i forhold til revidert budsjett for 2009.

Ved begge våre to eldresentre er det en stor frivillig innsats for de eldre. Tilbudene inkluderer hobbyer, dans, bridge, foredrag, reiser og andre sosiale aktiviteter. Brukere legger ned mye arbeid for å drive de forskjellige aktivitetene. Ved Ås eldresenter betaler brukerne årlig brukeravgift på kr. 200. En eventuell økning i brukeravgiften vil kunne gjøre det vanskelig for minstepensjonister å delta.

Eldresentrene er takknemmelige for at kommunen tilbyr gratis lokaler, oppvarming, lys, telefon og renhold av lokalene. Ås eldresenter mottar i tillegg støtte ved at kommunen lønner en leder i deltidsstilling til en kostnad av kr. 300 000. Nordby eldresenter mottar kr. 100 000 i driftstilskudd. Fortsatt aktivitet ved våre to eldresenter er avhengig av at det kommunale tilskuddet opprettholdes.

Nordby eldresenter har regelmessig besøk fra Nordby bibliotekfilial. Dersom filialen blir lagt ned mister eldresenteret dette bibliotektilbudet.

RÅDMANNENS INNSTILLING 04.11.2009

1. Forslag til handlingsprogram med økonomiplan 2010-2013 vedtas.
2. Forslag til drifts- og investeringsbudsjett for 2010 vedtas.
  - a) Skattesatsene for 2010 fastsettes lik høyeste sats i henhold til Stortingets vedtak i statsbudsjettet for 2010. Det avsettes 8 prosent av innbetalt skatt i margin til skattefordelingsoppgjøret.
  - b) Forslag om nye stillinger og omgjøringer av stillinger vedtas, jf. vedlegg 10.
  - c) Forslag til kommunale avgifter vedtas som Ås kommunes avgifter og gebyrer for 2010, jf. vedlegg 11.
  - d) Opptak av ordinært lån på kr. 4.270.000 vedtas (serielån med avdragstid 30 år). Rådmannen gis fullmakt til å benytte mellomfinansiering i form av trekkfasilitet på inntil kr. 15.000.000.
  - e) Det skrives ut eiendomsskatt på verk og bruk i Ås kommune med 6 promille av takstverdien.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret.

Behandlingsrekkefølge:

Muntlig presentasjon i formannskapet 28.10.09

Formannskapet 1. gang 11.11.09

Hovedutvalg for oppvekst og kultur 11.11.09

Hovedutvalg for helse og sosial 11.11.09

Hovedutvalg for teknikk og miljø 12.11.09

For behandling av de deler av saken som er aktuelle for utvalget:

- Arbeidsmiljøutvalget 10.11.09
- Ås eldreråd 10.11.09
- Kommunalt råd for funksjonshemmede 10.11.09

Administrasjonsutvalget 12.11.09

Formannskapet 2. gang 25.11.09 – formannskapets innstilling til kommunestyret

Kommunestyret 9.12.09

Vedlegg som følger saken trykt til møte 09.12.2009:

Vedlegg fra formannskapets behandling 25.11.2009

Vedlegg som følger saken trykt separat: (sendt ut tidligere)

1. Handlingsprogram med økonomiplan for 2010-2013
2. Notat av 23.11.2009 "Rådmannens tilbakemelding på spørsmål fra partiene til Handlingsprogram med økonomiplan 2010-2013 og budsjett 2010", jf. Inr. 17885/09. Notat av 06.11.2009 om Idrettshall, jf. Inr. 17095/09.

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Etatenes detaljerte driftsbudsjett 2010

Utskrift av saken sendes til:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Ledergruppen

FIKS

Revisor

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken

Bakgrunn

Formannskapet besluttet i februar 2009 å nedsette en politisk arbeidsgruppe for å avklare hvordan strukturen på handlingsprogram med økonomiplan kan forbedres, samt hvordan kommunen kan få en bedre plan- og budsjettprosess i årsløpet.

Arbeidsgruppas anbefaling har ligget til grunn for arbeidet med handlingsprogram 2010 – 2013.

Handlingsprogram med økonomiplan 2010–2013 bygger på de forutsetninger som er lagt til grunn i statsbudsjettet, samt de lokale forutsetninger som følger av gjeldende

handlingsprogram og kommuneplan, befolkningsutviklingen og politiske vedtak for øvrig. Dokumentet bygger på den prosessen som startet i hovedutvalgene med en diskusjon om prioriteringer innenfor de respektive ansvarsområdene i mai og september og som fortsatte i formannskapet 23.09.09 og 14.10.09.

Fra kommuneplan til program for handling

Kommuneplanen er kommunestyrets overordnede styringsdokument og beskriver virksomhetenes langsiktige mål. Handlingsprogrammet med økonomiplan beskriver hvordan disse målene tenkes realisert innenfor 4-års perspektivet. Ås kommune er en stor og sammensatt virksomhet med mer enn 950 årsverk og et driftsbudsjett på over 825 mill.kr. Kommunen skal utøve roller både som forvalter av statlig lovverk, leverandør av tjenester til innbyggerne samt være pådriver i utvikling av lokalsamfunnet. Handlingsprogrammet skal vise hvordan kommuneplanens visjon og mål skal konkretiseres, prioriteres og realiseres i et 4-årsperspektiv. For å lykkes med dette er det viktig å ha politisk fokus på de vesentligste utfordringene.

Kommunestyret har definert fire områder som skal ha prioritert oppmerksomhet:

- kommunen som samfunn
- kommunen som tjenesteleverandør
- kommunens økonomi
- kommunens medarbeidere

Kommunens virksomhet måles og styres ut fra et perspektiv som balanserer oppmerksomheten mellom økonomi, kvalitet på tjenestene og medarbeidere som utfører oppgavene. Dette betyr at for å lykkes med å nå kommunens mål må vi ha

- effektiv ressursbruk
- riktig kvalitet på tjenestene
- kompetente og friske medarbeidere

Kommunens evne til å utøve en aktiv rolle som samfunnsbygger er betinget av at man lykkes på disse tre områdene. Ved å tydeliggjøre oppnådde resultater og sikre oppfølging av disse skal kommunen fokusere på de reelle utfordringene til beste for Ås kommunes innbyggere.

Hovedambisjoner i planperioden

I dagens situasjon er det helt nødvendig at den økonomiske virkeligheten legger premissene for mål og tiltak i handlingsprogrammet. Med utgangspunkt i kommuneplan (2007 – 2019) og gjeldende handlingsprogram prioriteres følgende innsatsområder innenfor de ulike tjenesteområdene:

Oppvekst og kultur

- Tilbud til elever med behov for spesialpedagogisk hjelp
- Oppgradere kulturhuset og avklare drift

Helse og sosial

- Følge opp temaplan for helse- og omsorgstjenester
- Etablere en god balanse mellom korttids- og langtidssykehjemsplasser, dagplasser, hjemmetjenester og omsorgsboliger

Tekniske tjenester

- Oppfølging av resultatet fra gjennomgangen av organiseringen av teknisk etat
- Salg av kommunale boliger og eiendom

Rådmannens stab og støttefunksjoner

- Arbeid med kommuneplan 2011 – 2023 med sikte på endelig vedtak i første tertial 2011
- Sikre nødvendige utviklingsmuligheter for UMB, NVH og VI
- Følge opp klima- og energiplanen
- Konkretisere innsparingstiltak og inntekspotensialet som bidrar til å bedre kommunens økonomi
- Beholde og rekruttere kvalifiserte arbeidstakere
- Helse som et strategisk satsingsområde
- Bruk av IKT som virkemiddel for å skape et velfungerende lokaldemokrati og for å styrke kommunikasjon, dialog og samhandling med innbyggerne

Økonomisk situasjon

Ås kommune har i flere år effektivisert tjenestene for å utnytte ressursene best mulig og sikre tjenestetilbudet. Imidlertid har man ofte måttet konstatere at de økonomiske rammebetingelsene har blitt dårligere. Dette skyldes blant annet at inntektene til Ås kommune ikke har økt så mye som for kommunesektoren generelt fordi skatteinntektene ikke har hatt samme vekst som for landsgjennomsnittet.

Den økonomiske analysen i årsmeldingen for 2008 viste imidlertid at vi er på rett vei når det gjelder driftskostnadene. Tidligere har utgiftsnivået vært høyere enn for gjennomsnittet av de andre kommunene i Follo og Akershus, men utgiftsnivået er nå litt lavere. Imidlertid har Ås kommune en gjeldsbelastning som er større, og et inntektsnivå som er lavere enn for sammenliknbare kommunegrupper. Det betyr at Ås kommune må ha et lavere utgiftsnivå enn andre kommuner i Follo og Akershus i tiden framover. I tillegg bør gjeldsbelastningen til Ås kommune etter hvert reduseres til et nivå som tilsvarer det andre kommuner har.

Ås kommune har lite igjen av økonomiske reserver. Det vil derfor være behov for å øke de økonomiske reservene til kommunen. Bakgrunnen for dette er følgende:

- Gjennom oppbygging av disposisjonsfondet kan egenfinansieringen av investeringsprosjekter i neste omgang økes. Dette vil etter hvert bidra til en lavere gjeldsbelastning.
- Ås kommune har lite reserver som kan benyttes dersom større endringer i inntekts- og eller utgiftssiden skulle oppstå gjennom et budsjettår.

Nærmere om 2010

Netto driftsresultat regnes ofte som den viktigste indikatoren for kommunens økonomi (driftsinntekter minus driftsutgifter, minus netto renteutgifter og avdrag). Netto driftsresultat for 2010 er i underkant av 1,4 prosent av driftsinntektene. Dette er en forbedring med om lag 0,5 prosentpoeng i forhold til 2009. Av forutsetninger som har endret seg siden 2009-budsjettet kan nevnes følgende:

- Kommuneøkonomien er generelt styrket. Den reelle effekten for Ås kommunes frie inntekter (skatt og rammetilskudd) er beregnet til 8,0 mill. kroner i forhold til statsbudsjett 2009. Det er da tatt hensyn til pris- og lønnsvekst, oppgavendringer og befolkningsvekst.
- En motsats til dette er reduksjon av skatteanslaget. I beregning av skatteanslaget har man tatt utgangspunkt i skatteinntektene pr. innbygger i Ås i forhold til landsgjennomsnittet foregående år. I 2008 var skatteinntektene pr. innbygger i Ås 96,1 prosent av landsgjennomsnittet. Dette var en reduksjon på 4,1 prosentpoeng i forhold til 2007. Skatteanslaget er redusert med 15,1 mill. kroner som følge av dette. For 2010 blir 59 prosent av denne reduksjonen kompensert gjennom økt rammetilskudd. I sum gir dette en reduksjon i de frie inntektene (skatt og rammetilskudd) med 6,1 mill. kroner.
- Inntektene fra kompensasjon for merverdiavgift økes med 1,9 mill. kroner. Dette skyldes økt anslag for kompensasjon for merverdiavgift fra drift, det vil si at økningen i inntektsanslaget ligger inne for hele planperioden 2010-2013.
- Det er i budsjett 2010 lagt til grunn et rentenivå på 3,5 prosent mens det i budsjett 2009 var opprinnelig lagt til grunn et rentenivå på 4,5 prosent. Dette gir lavere renteutgifter som følge av høy gjeldsbelastning. Imidlertid blir lavere renteutgifter for en stor del utlignet ved at inntekter fra bankinnskudd, rentekompensasjon og gebyrer innen vann og avløp også reduseres som følge av lavere rentenivå.

Til tross for at det er gjennomført innsparinger på alle områder øker også kommunens virksomhet på de fleste tjenesteområdene fordi nye rettmessige behov oppstår. Av større økonomiske funksjonsområder er det kun administrasjon hvor det reelt sett er en nedgang.

Nærmere om 2011-2013

Netto driftsresultat for 2011 er i underkant av 0,9 prosent av driftsinntektene. Dette er en reduksjon på 0,5 prosentpoeng i forhold til 2010. Netto driftsresultat er litt i overkant av null de to siste årene i planperioden.

For å bedre netto driftsresultat de tre siste årene samt at bufferfondet er relativt lite, er det lagt til grunn at e-verksfondet opphører fra årsskiftet 2010/2011. Det legges til grunn at et beløp på 175 mill. kroner brukes til å nedbetale lån. På den ene siden medfører dette at forventet inntekt fra e-verksfondet reduseres fra 11,5 mill. kroner til null. På den annen side gir en nedbetaling av lån en reduksjon i rente- og avdragsutgifter med til sammen 14,5 mill. kroner i 2011. Dette gir i sum en positiv effekt på netto driftsresultat med 3 mill. kroner i 2011. Årsaken til den positive effekten er at man tærer på "arvesølvet" gjennom en slik operasjon. På lengre sikt vil en slik operasjon påvirke netto driftsresultat negativt.

Netto driftsresultat utover i perioden kan variere betydelig ut fra relativt mindre endringer i noen av forutsetningene. Av sentrale forutsetninger som påvirker resultatet i betydelig grad kan nevnes:

- For de tre siste årene er økningen i skatteinntektene tilsvarende det som er lagt inn av utgiftsøkninger som følge av befolkningsvekst. Dette gir en markert lavere inntektsvekst utover i perioden enn i handlingsprogram 2009-2012. I gjeldende program var det lagt inn en økning i skatteinntektene tilsvarende

økningen i befolkningsveksten. Årsaken til at det legges til grunn en ny beregningsmetode skyldes at man ved hver rullering erfarer at det framkommer nye behov som det må finnes dekning for.

- For de tre siste årene er det lagt til grunn et rentenivå på 5 prosent, mot 3,5 prosent for 2010. Dette tilsvarer om lag det rentenivå som Kommunalbanken tilbyr for fastrente pr. 03.11.09.
- Fra 2010 skal 20 prosent av merverdiavgiftskompensasjonen generert fra investering overføres fra drift til investering. Dette tallet økes med 20 prosentpoeng for hvert år i planperioden. Som følge av denne endringen endres prinsippet for beregning av kompensasjon for merverdiavgift for de to siste årene i planperioden. I dette handlingsprogrammet ligger det inne anslag for momskompensasjon fra investeringer som er i tråd med det som er i investeringsprogrammet. Tidligere har man av budsjettekniske årsaker satt den samlede momskompensasjonen til det som antas å være trekket i rammetilskuddet (25 mill. kroner) selv om investeringsbudsjettet for det aktuelle året skulle tilsi en del mindre kompensasjon.

Konklusjon:

Forslaget til handlingsprogram med økonomiplan viser at Ås kommunes handlingsrom er svært begrenset og at utfordringene øker i 4-årsperioden. Behovet for ytterligere innsparinger vil vedvare. Samtidig er det vanskelig å finne fram til nye innsparinger som ikke får særlige konsekvenser for tjenestetilbudet eller organisasjonen.

Ut fra de siste års ekspansive statsbudsjetter og betydelige vekst i overføringer til kommunesektoren er det grunn til å forvente innstramminger i overføringene i planperioden.

Det er ingen vesentlige inntektskilder som ikke er utnyttet annet enn eiendomsskatt. Rådmannen har forholdt seg til at dette er et uaktuelt tema i innværende kommunestyreperiode.

Når man sammenholder Ås kommunes økonomiske situasjon med hva som kan forventes av statlige overføringer i planperioden er det vanskelig å se for seg løsninger uten å ta i bruk inntektspotensialet som ligger i eiendomsskatt fra neste valgperiode.

Vedlegg fra formannskapets behandling 25.11.2009

Høyres forslag

Ås kommune Handlingsprogram 2010-2113

Ås Høyres forslag til endringer til Handlingsprogrammets verbaldel

Teknisk Eiendomsforvaltning

(Handlingsprogrammet kapitel 4.3.4)

Rådmannen pålegges å gjennomføre tidligere vedtak om at 3 % av husleien budsjettens og brukes til vedlikehold av kommunale boliger.

Kommunestyret ønsker at det skal foretas forvaltningsrevisjon av kommunens eiendomsforvaltning.

Ved større prosjekter som gjennomføres med kommunens ansatte skal det foreligge et totalbudsjett hvor timer og kostnader er spesifisert.

Fellesinntekter og fellesutgifter

(Handlingsprogrammet kapitel 3.5.3)

Eiendomsskatt på verk og bruk trappes ned i perioden.

Innkjøpskontor

Handlingsprogrammet kapitel 4.4.2 Medarbeidere, økonomi, kommunikasjon og service

Bruk av felles innkjøpskontor evalueres i 2010. Vi ønsker vurdering av lønnsomheten for Ås kommune.

Kjøkkenet på Moer sykehjem

Handlingsprogrammet. 4.2.1 Pleie og omsorg (side 51)

Det utredes mulighet for at kjøkkenet på Moer fristilles og drives som en selvstendig resultatenheter.

Kommunale avgifter og gebyrer

Handlingsprogrammet vedlegg 11

Svømmehaller

Gebyret for enkeltbillett økes med kr 5.-

Klippekort voksne økes med kr 20,-

Gebyr for renovasjon

Hytterrenovasjon skal være 55 % av ordinær renovasjonsavgift.

HØYRES FORSLAG TIL BUDSJETT
ENDRINGER

Endring driftsbudsjett		2010	2011	2012	2013
Oppvekst og kultur					
Årsverk lærere	HP side 32	967 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Nordbyassistenter	HOK verbal	290000	580 000	580 000	
Skoleutredning	HOK verbal	200 000			
Skolefrukt utgår	HOK verbal	-495 000	-495 000	-495 000	-495 000
Driftkutt Nordby skole	HOK verbal	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Nordby bibliotek opprettholdes		181 000	250 000		
Årsverk til Kulturhuset	HOK verbal	0	-266 000	-266 000	-266 000
Sum		1 043 000	2 069 000	1 819 000	1 239 000
Helse og sosial					
Kjøkken på Moer resultatenhhet	Høyres verbaldel		-250 000	-250 000	-250 000
Miljøfyrtår Moer sykehjem	HP side 50	-50 000			
Støtte til Eldresentrene		200 000			
Sum		150 000	-250 000	-250 000	-250 000
Teknikk og miljø					
Sekretær tiltak 8		-190 000	-424 000	-424 000	-424 000
Skiløyper tiltak 23		100 000	100 000	100 000	100 000
Renhold		-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Sum		-690 000	-924 000	-924 000	-924 000
Administrasjon					
Driftsutgifter Konto 1170		-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Driftsutgifter Konto 1500		-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Vakante/nye stillinger		-250 000	-500 000	-500 000	-500 000
Sum		-450 000	-700 000	-700 000	-700 000
Total sum		53 000	195 000	-55 000	-635 000

INNTEKTER OG UTGIFTER					
Eiendomsskatt verk og bruk	Ref 1874000	0	850 000	2 125 000	2 975 000
Konsulent tjenester	Ref 9400	-500 000			
sum		-500 000	850 000	2 125 000	2 975 000
INNVESTERINGER					
0669 Borggården	utsettes	0	1 340 000		
0212 Kulturhuset	utsettes	0	20 000 000		
0725 Boliger vanskeligstilte	utsettes	0	4 800 000	33 600 000	
Reduksjon låneoptak		26 140 000	33 600 000		
Redusert finanskostnad		-1 198 000	-2 016 000		
Total		-1 645 000	-971 000		

Vedlegg fra formannskapets behandling 25.11.2009 forts.

FrP's forslag

Økonomiplan 2010-2013, Drift

tall i hele 1000		FrPs Endringer				
Ansv	Anlegg	2010	2011	2012	2013	
1100	ØB til politikere	0	0	0	0	1)
1145	Annonser Ås avis	40	40	40	40	1)
1145	0 Servicetorget, vakant stilling gjenbesettes ikke, VAR	-500	-500	-500	-500	2)
1210	Follo distriktsrevisjon	153	0	0	0	
1540	Seniorpolitiske tiltak (reduseres til antatt forbruk)	-500	-500	-500	-500	1)
1620	Kirkelig Fellesråd	47	47	47	47	
	Sentraladministrasjonen	-760	-913	-913	-913	
2060	Konsulenttjenester	-250	-250	-250	-250	1)
2080	Støtte lag og foreninger	250	250	250	250	
2082	Stilling knyttet til Kulturhuset	0	-266	-266	-266	
2220	25% bibliotekar Nordby	120	120	120	120	
2320	Kontormatr, inventar og utstyr	-100	-100	-100	-100	1)
2341	Åpen barnehage (4-5 åringer uten norskkunnskap)	100	100	0	0	
2360	Kontormatr, inventar og utstyr	-100	-100	-100	-100	1)
2381	Kontormatr, inventar og utstyr	-100	-100	-100	-100	1)
2430	Nordby bibliotek	181	250	250	250	
	Oppvekst og kultur	101	-96	-196	-196	
3000	Planlegging omsorgsboliger	0	-500	0	0	
3410	Ny stilling Ergoterapeut	0	0	0	0	
3410	Ny stilling Fysioterapeut	0	0	0	0	
3430	Nye stillinger dagavd demente	0	0	0	0	
2560	Ny stilling barnebolig	0	0	0	0	
3640	Kontormatr, inventar og utstyr	-100	-100	-100	-100	1)
3710	Ås eldrecenter	200	200	200	200	
3711	Nordby eldrecenter	100	100	100	100	
	Helse og sosial	200	-300	200	200	
6080	Sykepengerefusjon	0	0	0	0	
6860	Preparering skiløyper	100	100	100	100	
7100	Refusjoner	0	0	0	0	
7200	Sykepengerefusjon	0	0	0	0	
7300	1-2 Renhold, Kjøp varer tjenester	-500	-500	-500	-500	
7300	0 Renhold, Lønn og sosiale utgifter	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	
	Teknisk	-2 900	-2 900	-2 900	-2 900	
	Sum "endringer" før Skatt, Renter og Avdrag	-3 359	-4 209	-3 809	-3 809	

- 1) Ap forslag som FrP kan slutte seg til
 2) Delvis har en stilling vært vakant. Delvis ny sekretærstilling VAR.

As, FrP

Økonomiplan 2010-2013, Investeringer

Konto	Ansv	Funkt	Prosj	Anlegg	Rådmannens forslag				FrPs Endringer					
					2009	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	
tall i hele 1000														
23040	1140	120	108	Fiermarkiv	0	500	0	0	0	0	0	0	0	0
20010	1170	120	100	Utstyr	710	710	710	710	710	0	0	0	0	0
20030	1170	120	100	Programvare IKT	790	790	790	790	790	0	0	0	0	0
24030	1170	120	100	Serviceavtaler tekn. Inf. IT	650	650	650	650	650	0	0	0	0	0
20010	1170	202	201	IT-utstyr skoler	950	650	1 650	650	650	270	0	0	0	0
				Digitalisering As kino 1)						0	0	0	0	0
23000	1702	390	102	Vedlikehold rehab bygg	400	150	150	150	150	0	0	0	0	0
23040	1702	120	103	Mindre invest prosjekt	700	700	700	700	700	-200	-200	-200	-200	-200
67000	1702	315	996	Tomtesalg	0	-60 000	0	0	0	30 000	-30 000	0	0	0
67010	1702	265	996	Salg eiendom	-23 000	0	0	0	0	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
14020	2050	385	206	Bygdebok-trykking	0	500	0	0	0	0	0	0	0	0
20000	2330	201	211	Solbergturnet barnehave inventar	0	1 100	0	0	0	0	0	0	0	0
20020	6800	333	662	Kjøp av maskiner og utstyr, Kom. Tekn	900	2 000	1 400	850	850	0	0	0	0	0
68XX				Gangvei Kjæernes	0	0	0	0	0	0	5 000	0	0	0
23040	6840	381	668	Baliplass Solberg skole	0	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0
23040	6840	386	669	Borggården - Kulturhuset	0	1 340	0	0	0	-1 340	0	0	0	0
23040	6950	345	805	Nybygg og anlegg, Vannforsyning	3 800	4 000	4 000	4 000	4 000	0	0	0	0	0
23040	6970	353	806	Nybygg og anlegg, Avløp	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	0	0	0	0	0
23040	7000	386	212	Kulturhuset	0	20 000	0	0	0	-20 000	0	0	0	0
23040	7000	222	603	Nordbytun uskole trinn 3	27 000	8 000	0	0	0	0	0	0	0	0
23040	7000	221	613	Solbergturnet barnehave	6 000	20 650	0	0	0	-5 000	5 000	0	0	0
23040	7000	265	618	Ljungbyvn	0	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0
23040	7000	265	725	Fjellveien	1 000	8 000	42 000	0	0	0	0	0	0	0
23000	7200	130	700	Vedlikehold/rehab bygg	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750	-1 000	0	0	0	0
23000	7200	265	700	Bjørnebekk	500	500	500	500	500	0	0	0	0	0
23040	7200	333	742	Ombygging Myravn 16	0	2 500	0	0	0	-2 270	-25 200	-5 200	-5 200	-5 200
Sum "endringer"														

1) Ap forslag som FrP kan slutte seg til

As, FrP
 Anne Jørgensen

Utv.sak nr 68/09
BUDSJETTREGULERING DESEMBER 2009

Saksbehandler: Marit Øien Kristoffersen	Arkivnr: 153	Saknr.: 09/3092
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	93/09	25.11.2009
Kommunestyret	68/09	09.12.2009

Formannskapetets innstilling 25.11.2009:
Budsjettregulering foretas i henhold til tabell 1 og 2.

_____

Formannskapetets behandling 25.11.2009:
Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt. (7 stemmer)

Formannskapetets innstilling 25.11.2009:
Se øverst i dokumentet.

_____

Rådmannens innstilling: Tilsvareer formannskapetets innstilling.

Avgjørelsesmyndighet:
Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:
Formannskapet
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:
Tabell 1 Budsjettreguleringer - drift
Tabell 2 Budsjettreguleringer - investering

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:
Ingen.

Utskrift av saken sendes til:
Økonomiavdelingen
Revisor

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**

I sak 50/09 om budsjettregulering etter 2. tertial la rådmannen opp til å komme med en budsjettregulering på slutten av året knyttet til SFE-midler, momskompensasjon og investering.

Vurdering av saken:SFE-midler

Pr oktober har kommunen 13,6 mill kroner i avkastning. Budsjettet er på 11,5 mill kroner. Dersom man de siste to månedene får en avkastning lik den budsjetterte pr måned vil dette utgjøre 1,9 mill kroner. Totalt for 2009 vil man da få en meravkastning på om lag 4 mill kroner. Denne meravkastningen bør settes av til bufferfond.

I 2008 ble det i forbindelse med Tunveien barnehage omvekslet bufferfondsmidler på investering til drift. Dette ble delvis finansiert ved bruk av skjønnsmidler for barnehager avsatt på bundet driftsfond. Etter en gjennomgang viser det seg at 1,53 mill kroner for mye ble overført fra bundet driftsfond til bufferfond. Føringen bør reverseres. Ved utgangen av 2009 vil bufferfondet etter dette utgjøre 6,6 mill kroner.

Momskompensasjon

Investeringsprosjekter har kommet i gang senere enn det som er lagt til grunn i budsjettet, slik at momskompensasjonen fra investering vil bli lavere enn budsjettert. Dette er beløp som vil komme på et senere tidspunkt og vil bli regulert i første tertial 2010. Det er vanskelig å anslå nøyaktig hvor stor reduksjonen vil være, men anslaget foreslås redusert med 4 mill kroner. Avsetning til disposisjonsfond reduseres tilsvarende.

Andre forhold under drift

Det er budsjettert med avskrivninger barnehager på 2,5 mill kroner. Dette har vært for budsjettmessig å synliggjøre utgiftene til nye barnehager. Om alle andre poster er i henhold til budsjett vil denne posten medføre at oppvekst- og kulturetaten fremstår med et mindreforbruk på 2,5 mill kroner. For at budsjettet skal gi et mer korrekt bilde foreslås det at halvparten av budsjettposten avsettes til disposisjonsfond barnehager.

I 2008 ble det avsatt 384.000 kroner til bundet driftsfond rusmiddelarbeid. Denne avsetningen viste seg å være feil, og bør reverseres. Beløpet skulle vært med i reguleringen ved 2. tertial, men ble uteglemt. Beløpet tilføres pleie- og omsorg.

Investering

Etter revisors kommentarer til regnskap 2008 vedrørende skillet mellom drift og investering er det foretatt en gjennomgang av investeringsprosjekter. Det er i 2009 ført over én mill kroner fra investering til drift knyttet til asfaltering, og i budsjett 2010 foreslås utstyrsposten til senger mv på helse- og sosial også flyttet over til drift. I f-sak 47/09 ble det bevilget 0,525 mill kroner til IT-overvåking av tre skoler. Beløpet finansieres ved vedlikeholdsmidler i drift. Revisor har anført at dette er å anse som et investeringsprosjekt og at prosjektet bør utgiftsføres slik. Prosjektet overføres investering og beløpet finansieres ved at 0,525 mill kroner fra vedlikeholdsbudsjettet føres over til investering.

Revisor har tidligere også tatt opp at investeringsprosjekter med merforbruk eller midlertidig finansiering bør legges fram for kommunestyret året etter for ny finansiering. Prosjektet i 2008 med størst merforbruk var Tunveien barnehage. Denne er behandlet i k-sak 33/09 (budsjettregulering 1. tertial 2009). Tilskudd gangvei Kroer ble brukt som midlertidig finansiering i 2008. Det er behov for å skaffe ny finansiering for om lag 3,3 mill. kroner (inkl investeringstilskudd for Tunveien barnehage). Det er ikke tilstrekkelig antall barn i Tunveien barnehage til at det utløses investeringstilskudd. Budsjettert inntekt på 1,39 mill kroner dekkes ved overføring av fondsmidler barnehage til investering. Rådmannen ser i tillegg for seg at et beløp på 1,7 mill. kroner kan dekkes av andre fondsmidler. Det gjenstår da et beløp på 0,16 mill. kroner som må dekkes av andre midler.

Ordningen med lønnslån for ansatte ble avvirket fra 01.01.2009. I løpet av 2009 og 2010 vil de siste lånene være nedbetalt. I 2009 vil mottatte avdrag utgjøre 0,95 mill kroner. Kommunen har i 2009 fått refundert 1,1 mill kroner i egenkapitalinnskudd fra KLP. Disse to inntektene budsjetteres slik at de dekker de siste 0,16 mill kroner nevnt over samt formidlingslån og startlån i investering. Utgiftene til startlån er større enn innbetalingene siden kommunen har hatt større innlån enn utlån her. For 2010 legges det til grunn at man ikke tar opp startlån for å komme mer à jour med utlånene.

Salg av brannstasjonen ser ikke ut til å kunne skje i 2009 som forutsatt siden megler antyder at prosessen kan ta et halvt år. Forsinkelsen vil bety lavere renteinntekter i år, men som følge av det lave rentenivået ser budsjettanslaget likevel ut til å holde.

Konklusjon med begrunnelse:

Budsjettregulering foretas i henhold til tabell 1 og 2.

Ikrafttredelse av vedtaket:

Budsjettregulering foretas når protokoll fra kommunestyret foreligger.

Vedlegg

Tabell 1. Budsjettreguleringer	Kontogruppe	Regnskap 2008	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Endring	Nytt rev. budsjett
Oppvekst og kultur						
F 221 (Førskolelokaler)	Avskrivninger	713 597	2 531 000	2 531 000	- 1 265 000	1 266 000
F 221 (Førskolelokaler)	Avsetning til disposisjonsfond	0	0	1 265 000	1 265 000	1 265 000
Helse og sosial						
F 253 (PLO i inst.)	Lønn	89 872 000	88 009 000	93 751 000	384 000	94 135 000
F 253 (PLO i inst.)	Bruk av bundet driftsfond	0	0	0	-384 000	-384 000
Teknikk og miljø						
F 265 (Kommunalt disp boliger)	Kjøp av varer og tjenester	11 965 886	10 442 000	9 377 000	-525 000	8 852 000
1.8 -1.9						
F 221 (Førskolelokaler)	Overføring til investering	0	0	0	1 390 000	1 390 000
F 201 (Førskole)	Avsetning til bundet driftsfond				140 000	140 000
F 870 (Renter/utbytte)	Bruk av bufferfond	-13 683 756	0	0	-1 530 000	-1 530 000
F 870 (Renter/utbytte)	Avsetning til disposisjonsfond	7 720 925	6 634 000	8 273 000	-4 000 000	4 273 000
F 222(Skolelokaler)	Overføring til investering	0	0	0	525 000	525 000
F 870 (Renter/utbytte)	Avkastning SFE-midler	-12 500 000	-11 500 000	-11 500 000	-4 000 000	-15 500 000
F 870 (Renter/utbytte)	Avsetning til bufferfond	0	0	0	4 000 000	4 000 000
F 840 (Statstilskudd)	Momskompensasjon	-30 980 305	-28 174 000	-30 834 000	4 000 000	-26 834 000

Tabell 2. Budsjettreguleringer	Art	Oppr. budsjett	Rev. Budsjett	Endring	Nytt rev. budsjett
Investeringsbudsjettet					
Refusjon Kroer gangvei					
070000.1702.333.0996	Refusjon fra staten	-5 000 000	-5 000 000	3 793 000	-1 207 000
095000.1702.880.0996	Bruk b investeringsfond	0	0	-4 000	-4 000
094800.1702.880.0996	Bruk ub investeringsfond	0	0	-2 230 000	-2 230 000
097000.7102.221.0996	Overføring fra drift	0	0	-1 390 000	-1 390 000
IT-overvåking skoler					
023000.7200.222.07	Vedlikehold/rehabilitering	0	0	525 000	525 000
097000.7200.222.07	Overføring fra drift	0	0	-525 000	-525 000
Lønnslån					
092000.9110.870.0999	Avdrag lønnslån	0	0	-950 000	-950 000
Formidlingslån/startlån					
092900.9120.283.0999	Salg aksjer/andeler	0	0	-1 187 000	-1 187 000
051010.91--.283.0999	Avdrag lån til videre utlån	4 960 000	4 960 000	1 968 000	6 928 000

Utv.sak nr 69/09
PROSJEKTPLAN HELTID DELTID - FRIHET TIL Å VELGE

Saksbehandler: Marit Roxrud Leinhardt	Arkivnr: F00 &40	Saknr.: 09/674
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Hovedutvalg for helse og sosial	10/09	18.03.2009
Hovedutvalg for helse og sosial	20/09	14.10.2009
Administrasjonsutvalget	14/09	12.11.2009
Formannskapet	95/09	25.11.2009
Kommunestyret	69/09	09.12.2009

Formannskapetets innstilling 25.11.2009:

1. Ås kommune vedtar prosjektrapporten: "Heltid eller deltid. Frihet til å velge!", og det igangsettes et 2-årig prosjekt med "3-3 turnus" ved to avdelinger i pleie og omsorg.
2. Prosjektets tiltak innpasses i budsjett og handlingsprogram 2010-2013.
3. Formannskapet informeres ved utløpet av 2010.

_____

Formannskapetets behandling 25.11.2009:

Gro Haug (H) fremmet forslag om følgende tilleggspunkt:
Formannskapet informeres ved utløpet av 2010.

Votering: (7 stemmer)

Hovedutvalgets/administrasjonsutvalgets innstilling ble enstemmig tiltrådt.
H's forslag ble enstemmig tiltrådt.

Formannskapetets innstilling 25.11.2009:

Se øverst i dokumentet.

_____

**Administrasjonsutvalgets innstilling 12.11.2009 og
Hovedutvalg for helse og sosials innstilling 14.10.2009:**

1. Ås kommune vedtar prosjektrapporten: "Heltid eller deltid. Frihet til å velge!", og det igangsettes et 2-årig prosjekt med "3-3 turnus" ved to avdelinger i pleie og omsorg.
2. Prosjektets tiltak innpasses i budsjett og handlingsprogram 2010-2013.

_____

Administrasjonsutvalgets behandling 12.11.2009:

Votering: Hovedutvalgets innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 14.10.2009:

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Rådmannens innstilling 01.10.2009:

1. Ås kommune vedtar prosjektrapporten: "Heltid eller deltid. Frihet til å velge!", og det igangsettes et 2-årig prosjekt med "3-3 turnus" ved to avdelinger i pleie og omsorg.
2. Prosjektets tiltak innpasses i budsjett og handlingsprogram 2010-2013.

Tidligere politisk behandling:

HHS-sak 10/09

K-sak 63/08

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for helse og sosial

Administrasjonsutvalget

Formannskap

Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt: (sendt alle utvalg 07.10.2009)

Prosjektrapporten, <http://www.as.kommune.no/saksdokumenter-2-halvaar-2009.4620219-99329.html#p31>

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Dokumenter som belyser prosjektet "heltid eller deltid". Hentet fra Harstad og Moss kommuner.

1. Evaluering av 3-3 turnus, Harstad kommune.

(www.afi.no/stream_file.asp?iEntityId=2785)

2. Større stilling – mer fri, eksempel fra Moss kommune.

(<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/kampanjer/kvalitetskommuneprogrammet/tema/kvalitetsarbeid-omsorg/kvalitetsarbeid-omsorg-2/storre-stilling--mer-fri.html?id=560913>)

Utskrift av saken sendes til:

Prosjektgruppen

Prosjektgruppen i kvalitetskommuneprogrammet

Helse og sosialsjefen

SAKSUTREDNING:

Bakgrunn:

I forbindelse med den politiske behandlingen av handlingsprogram 2009-2012, K-sak 63/08, ble det vedtatt følgende:

Stillinger i Helse og sosial

"I forbindelse med bygging av Moer sykehjem var det lagt inn en innsparing på Helse og Sosial med 10 mill. kroner. En god del av denne besparelsen skulle være at flere ansatte skulle kunne øke sine stillingsandeler til 100 %-stillinger. I løpet av 1. Halvår i 2009 skal det legges frem en rapport som viser hvor mange som har fått økt sine stillingsandeler, hvor mange vi fortsatt har som går i små stillingsbrøker og hva kan gjøres for å øke flere stillingsandeler opp mot 100 % stilling."

Ås kommune erfarer at det er utfordrende å rekruttere fagkompetanse til små stillinger og at det viser seg at det generelt er et høyere sykefravær blant ansatte med små stillinger, enn ansatte med høyere stillingsstørrelser. Ansatte i høyere stillingsstørrelser bidrar til større kontinuitet, bedre kvalitet og dermed bedre brukertilfredshet.

Medarbeiderundersøkelsen 2008 viser at flere ansatte gir uttrykk for at de ønsker seg høyere stillingsprosent enn de innehar.

Erfaringer, faktatall, tilbakemeldinger og kommunestyrets bestilling gav utgangspunkt for et større prosjekt, og kommunen har dermed vurdert at det er behov for å kartlegge forbedringspotensialet i forhold til stillingsstørrelser og arbeidsmiljø i pleie og omsorg, som et ledd i kvalitetskommuneprogrammet.

Man så det som naturlig å gjennomføre alle disse kartleggingene samtidig, og derfor er fristen ift kommunestyrevedtaket overskredet noe.

I forbindelse med denne store kartleggingen ble det dermed også kartlagt for 2008, som dannet noe av grunnlaget for rapporten, og er en oppfølging av kommunestyrevedtaket.

Fakta i saken:

Arbeidet med prosjektet:

Prosjektet ble startet opp i februar 2009 og avsluttet i august i år.

Prosjektet har vært organisert i styringsgruppe, prosjektgruppe og referansegruppe.

Prosjektgruppa har hatt følgende medlemmer:

- *Mary Vic Balabadan*, prosjektleder, sykepleier
- *Unn Hegg*, enhetsleder, pleie og omsorgstjenesten
- *Solgunn Hanssen*, fagkoordinator, hjemmesykepleien
- *Eli Stokkebø*, hovedtillitsvalgt, Fagforbundet
- *Tommy Skar*, politiker

Prosjektgruppa har hatt 10 møter. Styringsgruppen har vært prosjektgruppa i "Kvalitetskommuneprogrammet".

Referansegruppen har bestått av følgende/ følgende har blitt kontaktet:

- Lene Tennebeck, fagdirektør, HMS Storebrand

- Kari Sikveland, fagkoordinator, skjermet avdeling Moer sykehjem
- Avdelingsledere i pleie og omsorgstjenesten
- Kommuner som har gjennomført tilsvarende prosjekt

Gjennomføring:

I forbindelse med prosjektet ble det utarbeidet et spørreskjema for å kartlegge bl.a ansattes stillingsstørrelser, yrkesgrupper, kjønn og ansattes ønsker. Skjemaene ble sendt ut til ansatte i pleie og omsorgstjenesten / 9 enheter. Det vil si 6 avdelinger i Moer sykehjem, 2 avdelinger på Moer Bokollektiv og hjemmesykepleien (Distrikt Nord og Distrikt Sør).

Av 180 utdelte skjemaer ble 144 besvart. (27 sykepleiere, 76 hjelpepleiere, 3 aktivtører og 38 assistenter). Dette tilsier en svarprosent på **80 %**.

Over 70 % av de som svarte har 50 % stilling eller mer.

Resultatet viser at **36 %** (ca 52 personer) ønsker seg større stilling enn de har fordelt på følgende:

- ca 24,30 % ønsker seg 100 %
- ca 1,38 % ønsker seg 90 %
- ca 1,38 % ønsker seg 85 %
- ca 4,86 % ønsker seg 80 %
- ca 1,38 % ønsker seg 75 %
- ca 0,69 % ønsker seg 60 %
- ca 1,38 % ønsker seg 50 %
- ca 0,69 % ønsker seg stilling under 50 % - hvorav hovedvekten er mellom 20 % og 40 %.

Av de som svarte er 38 ansatte uten fagutdanning, og 68,42 % av disse er villig til å ta utdanning.

Oppsummert er det altså fortsatt mange som ønsker seg en større stilling, og den største andelen ønsker 100 % stilling.

Prosjektgruppens anbefalinger:

Prosjektgruppa anbefaler et toårig forsøksprosjekt med en ny type turnus, såkalt "3-3 turnus" (også kalt Harstad-modellen), hvor man jobber 3 dager og har fri 3 dager året rundt uansett hellig- eller helgedager, ved to avdelinger i pleie og omsorg.

Prosjektgruppa ønsker å prøve ut "3-3 turnus" fordi den kan løse småstillingsproblematikken og det skiller seg fra tradisjonell turnus.

Samtidig kan "3-3 turnus" vise til lavt sykefravær, god effekt for ansatte med helsemessige problemer og fornøyde pasienter.

("3-3 turnusmodell" kan oppfylle *Hovedtariffavtalens kapittel 1 fellesbestemmelser, § 2 tilsetting, 2.3 deltid/ midlertidig tilsatt.*)

Sammenslåing av stillingsbrøker ved innflytting i nytt sykehjem 2008:

Det er til sammen 34 personer som fikk sine stillinger utvidet ved innflytting i nytt sykehjem i 2008. (6 sykepleiere, 21 hjelpepleiere, 6 assistenter og 1 ergoterapeut):

Moer sykehjem og Bokolektivet				
	Fra %	Til %	Øking %	
Sykepleier 3411	60	100	40	
Sykepleier 3411	65	100	35	
Sykepleier 3420	13,6	100	86,4	
Sykepleier 3420	85	100	15	
Sykepleier 3440	95	100	5	
Sykepleier 3440	13,6	77,6	64	
Ergoterapeut 3410	75	100	25	
	Fra %	Til %	Øking %	
Hjelpepleier/omsarb. 3411	64	100	36	
Hjelpepleier 3411	70	100	30	
Hjelpepleier 3411	70	80	10	
Hjelpepleier 3420	75	09.apr	25	
Hjelpepleier3420	75	100	25	
Hjelpepeier 3420	60	85	25	
Hjelpepleier 3420	løse vakter	60	60	
Hjelpepleier 3420	45,7	75	24,3	
Hjelpepleier 3420	75	85	10	
Hjelpepleier 3403 - 3430	34	80,87	46,97	
Hjelpepleier 3403 - 3430	75	81,34	6,34	
Hjelpepleier 3403 - 3430	75	76,64	3,64	
Hjelpepleier 3403 - 3430	57,4	85,24	27,84	
Hjelpepleier 3403 - 3430	50,2	75,11	24,91	
Hjelpepleier 3403 - 3430	20	67,37	46,97	
Hjelpepleier 3403 - 3430	17,49	68,05	50,65	
Hjelpepleier 3403 - 3430	53,2	80,28	26,78	
Hjelpepleier 3403 - 3430	62,4	89,2	26,8	
Hjelpepleier 3440	13,6	29,8	16,2	
Hjelpepleier 3440	50	69,4	19,4	
Hjelpepl./miljøt. 3450	50	58	8	
	Fra %	Til %	Øking %	
Assistent 3411	14	45	31	
Assistent 3440	41,3	85,8	44,5	
Assistent 3440	64,1	82,3	18,2	
Assistent 3440	13,6	20,4	6,8	
Assistent 3440	13,6	20,9	7,3	
Assistent 3440	13,6	24,6	11	
Hjemmetjenesten*	Fra %	Til %	Øking %	
Sykepleier 3480	75	82,5	7,5	
Hjelpepleier 3470	14,8	100	85,2	
Sum			92,7	

*(I hjemmetjenesten har de fleste stillingsstørrelser etter ønske.)

Vurdering av saken inkl økonomiske konsekvenser:

Det kreves ekstra økonomiske midler for å sette i gang "3-3 turnusmodellen".

Det er utarbeidet forslag til ny turnus basert på "3-3 turnus/Harstad-modellen" ved en avdeling.

I den nye turnusen har de fleste som ønsker det fått utvidet sine stillingsstørrelser, og de ansatte har 32,5 timers uke.

Det medfører en økning i økonomiske kostnader på ca 1 årsverk.

Dette for å opprettholde samme antall tjenestetimer som i opprinnelig turnus, fra 35,5 t per uke til 32,5 timer per uke.

Deler av denne økningen bør sees i sammenheng med redusert sykefraværskostnader.

Konklusjon med begrunnelse:

Ås er en av mange kommuner som har utstrakt bruk av deltidsstillinger. Det er 110 ansatte som har deltidsstilling i Ås kommune. Medarbeiderundersøkelsen 2008 viste at flere ønsker høyere stillingsstørrelse. Lav stillingsstørrelse gir liten inntekt, og dermed vanskelig å klare seg økonomisk. Lite inntektsgrunnlag påvirker også framtidig pensjon.

Det er vanskelig å rekruttere fagkompetanse til deltidsstillinger/småstillinger. Effektiviteten er lavere med mye deltid, da det er mer å administrere, flere å kommunisere med og deltidsansatte gis mindre mulighet til å ta ansvar.

Rapporten viser at andre kommuner har erfaring med at endret turnus bidrar til redusert sykefravær.

Ansatte i høye stillingsstørrelser bidrar til større kontinuitet, bedre kvalitet og dermed bedre brukertilfredshet, blant annet ved at brukerne får færre personer å forholde seg til.

Utv.sak nr 70/09

**SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV I ÅS KOMMUNE
- MARIJA TOMAC**

Saksbehandler: Annette C. Grimnes	Arkivnr: 033	Saknr.: 09/3191
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	101/09	25.11.2009
Kommunestyret	70/09	09.12.2009

Formannskapetets innstilling 25.11.2009:

1. Marija Tomac (A) fritas midlertidig fra sine verv i kommunestyret, hovedutvalg for helse og sosial og sosialutvalget fra og med 01.01.2010 til og med 30.06.2010.
2. Etter opprykk velges ny midlertidig vara på plass nr. 5 i Hovedutvalg for helse og sosial (HHS):

Konsekvenser av midlertidig fritak, jf. pkt. 1:

Kommunestyret: Tommy Skar (A) rykker opp som midlertidig fast medlem på plass 10. Etter opprykk i vararepresentantrekken foretas det nytt valgoppgjør der ny midlertidig vara på plass nr. 13 er Margit Otnes.

HHS og sosialutvalget: Else Jorun Vestby(A) rykker opp som midlertidig fast medlem av HHS på plass 3 og som midlertidig varamedlem i Sosialutvalget på plass 4.

Formannskapetets behandling 25.11.2009:

Votering: (7 stemmer)

Ordførers innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Formannskapetets innstilling 25.11.2009:

Se øverst i dokumentet.

Ordførerens innstilling: Tilsvareer formannskapetets innstilling.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Oversikt over aktuelle utvalg per 25.11.2009

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Søknad om fritak av 25.11.2009 fra Marija Tomac. (Unntatt fra offentlighet, jf. Offl. §13/Fvl. § 13)

Utskrift av saken sendes til:

Marija Tomac
Tommy Skar
Else Jorunn Vestby
Margit Otnes (vedlagt informasjon i hht. valgloven § 11-13 og taushetserklæring)
Ref. sak til hovedutvalg for helse og sosial og sosialutvalget
Politisk sekretariat for oppdatering av SRU og styrevervregisteret

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Marija Tomac(A) søker i brev av 25.11.2009 om fritak fra sine politiske verv på grunn av helsemessige årsaker. Permisjon søkes fra 01.01.2010-30.06.2010.

Marija Tomac(A) har følgende verv:

Medlem av: <ul style="list-style-type: none">
• Kommunestyret
• Hovedutvalg for helse og sosial
Varamedlem til: <ul style="list-style-type: none">
• Sosialutvalget

Fritaksregler jf. Kommuneloven § 15, 2. ledd.

"Kommunestyret kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskeligheter eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet".

I følge kommentarutgaven til kommuneloven vil "fritaksgrunn i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlige helse eller andre velferdsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører.

Finner kommunestyret at lovlig fritaksgrunn er til stede, må det deretter vurdere om det er rimelig å innvilge søknaden. Her må tas hensyn til både søkerens og kommunen situasjon."

Opprykk og nyvalg, jf. vedlegg

Midlertidige fritak følger kommunelovens §16, 1. ledd

"Har medlemmer forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall".

Kommunestyets varamedlemmer, jf. valgloven §14, 2. ledd, pkt. 2:

"Det skal også foretas nytt valgoppgjør når en vararepresentantplass er blitt ledig, dersom ordføreren finner dette nødvendig".

Sosialutvalgets medlemmer og varamedlemmer velges blant de faste medlemmer av HHS, jf. Ås kommune reglement pkt. 8.2.1.5.

Konklusjon med begrunnelse:

Ordfører anbefaler at søknad om midlertidig fritak imøtekommes og at det velges nytt varamedlem for HHS og foretas nytt valgoppgjør for varaplass i kommunesestyret.

Aktuelle utvalg – Marija Tomac (A) verv per 25.11.2009**Kommunestyret**

Medlemmer	Varamedlemmer
Arbeiderpartiet	
1. Johan Alnes – Ordfører 2. Anne Odenmarck 3. Ivar Ekanger 4. Eli Kolstad 5. Bjørn Bråte 6. Wenche Jahrman 7. Einride Berg 8. Joar Solberg 9. Marija Tomac 10. Kerstin Skar (jf. K-sak 38/08)	1. Tommy Skar 2. Kjell Westengen 3. Else Jorunn Vestby 4. Kari Ødegård 5. Dorriith Baker 6. Grazyna Englund 7. Bonsak Hammeraas 8. Hildegunn Stavnes 9. Kari Petterson 10. Ann Mari Hojem Borge 11. Kristin Ohnstad 12. Jan Aksel Næss 13. Ola Nordal (K-sak 38/08)

Hovedutvalg for helse og sosial (HHS)

(Godkjenning av protokoll A og KrF, jf. HHS vedtak 16.01.08)

Medlemmer		Varamedlemmer	
1. Anne Odenmarck - Leder	A	1. Else Jorunn Vestby	A
2. Marija Tomac	A	2. Grazyna Englund	A
3. Tommy Skar - Nestleder	A	3. Hildegunn Stavnes	A
		4. Anne Mari Hojem Borge	A
		5. Bjørg Malme (K-sak 13/09)	KrF
4. Roberto Puente Corral	SV	1. Karsten Nordal Hauken	SV
		2. Hilde Korbi	SV
		3. Grete Løvmo	SV
5. Ove Haslie	FrP	1. Rubina Mushtaq (jf. K-sak 20/08)	H
6. Dag Guttormsen	H	2. Anne Grete Edvardsen	FrP
7. Torill Horgen (K-sak 6/09)	FrP	3. Gro Haug	H
		4. Eli Lerheim	FrP
		5. Marianne Semner	H
8. Annett H. Michelsen	Sp	1. Margrethe Hall Christensen	V
9. Torger Gillebo (K-sak 13/09)	KrF	2. Leif Sundheim	Sp
		3. Siri Kjær	V
		4. Arne Ellingsberg	Sp

Sosialutvalg

Medlemmer		Varamedlemmer	
1. Tommy Skar - Leder	A	1. Marija Tomac	A
2. Anne Odenmarck	A	2. Torger Gillebo (K-sak 13/09)	KrF
3. Annett H. Michelsen - Nestleder	Sp	3. Roberto Puente Corral	SV
4. Dag Guttormsen	H	4. Torill Horgen (K-sak 6/09)	FrP
5. Ove Haslie	FrP		

Utv.sak nr 71/09

ENDRING AV SELSKAPSAVTALEN FOR NORDRE FOLLO RENSEANLEGG IKS

Saksbehandler: Per Kierulf

Arkivnr: 202 &01

Saknr.: 09/3172

Utvalg

Utv.sak nr

Møtedato

Kommunestyret

71/09

09.12.2009

Rådmannens innstilling:

Ås kommunestyre vedtar nytt pkt 11.1 i selskapsavtalen for Nordre Follo Renseanlegg IKS. Det nye punktet lyder:

Pkt 11.1

Selskapets låneramme settes til kr 30 mill. Selskapet kan bare ta opp lån til kapitalformål eller til konvertering av gammel gjeld.

Rådmannen i Ås, 04.12.2009

Per A. Kierulf

Avgjørelsesmyndighet: Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge: Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

- a) Brev til Ås kommune v/ rådmann, datert 17.11.09
- b) Referat fra representantskapsmøte 3/09, den 6.11.09
- c) Referat fra styremøte 4/09, den 29.10.09
- d) Selskapsavtalen for Nordre Follo Renseanlegg IKS, fra 2003

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter: Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Nordre Follo Renseanlegg IKS

SAKSUTREDNING:

Nordre Follo Renseanlegg IKS (NFR) er et fellesanlegg mellom Oppegård, Ås og Ski kommune. Eierbrøken er fordelt slik: Oppegård kommune - 33 %, Ås kommune - 9 % og Ski kommune - 58 %. Totalt 100 %.

NFR har en utslippstillatelse fra fylkesmannen i Oslo og Akershus på 40 900 personenheter (PE). Anlegget i dag tar i mot ca 43 000 PE.

Anlegget rensefunksjon kan grovt deles inn i 3 faser. Første fase er grovrensing som gir slam. Andre fase trinn er nitrogenfjerning som gir slam og tredje fase er flotasjonsfasen som også gir slam. Til slutt må slammet bearbeides og behandle.

Status.

Dagens slambehandling har nådd grensen for maksimal kapasitet i forhold til kravet i slamforskriften om hygienisering av slam. Derfor må dagens slambehandlingsanlegg oppgraderes for å kunne drive i ht lover og forskrifter. Dvs. at det må investeres i et nytt hygieniseringsanlegg. Dette betyr at en går over til en ny prosess som bl.a. medfører at temperaturen i råtnetårnene øker. Dette vil gi en kapasitet på slambehandlingen som tilsvarer 50 000 PE. Flotasjonsanlegget har en teoretisk kapasitet på 35 000 PE. Det må innen 3-5 år økes til 50 000 pe. Dette krever en investering på kr 20 – 30 mill. Denne oppgraderingen vil bli forelagt kommunestyrene som egen sak om 2 – 4 år.

Nitrogenfjerning og grovrensingen har en kapasitet på 50 000 PE og behøver ingen investeringer.

For å gjennomføre tiltaket trenger NRF å ta opp et lån på 23,8mill. kroner. Både styret og representantskapet har behandlet saken og innstilt på låneopptak. I selskapsavtalen fra 2003, da NFR ble omdannet til et interkommunalt selskap (IKS) ble det fastsatt en låneramme på 20 mill. NFR har i dag et lån på 5 040 000 kr. Ved et låneopptak på 23,8 mill får NFR en samlet gjeld på 28,84 mill. Dette er over det som ligger i dagens selskapsavtale, og pkt 11.1 i selskapsavtalen må derfor endres for at NFR kan oppta det nødvendige lånet for å investere i hygieniseringsanlegget.

Vurdering:

Rådmannen ser det som helt nødvendig at NFR blir oppgradert for å møte fremtiden.

Økonomiske konsekvenser:

Det gamle lånet på eksisterende slambehandlingsanlegg ble nedbetalt i 2006. Kostnaden som har vært til nevnte lån ligger fortsatt inne i budsjett og dette beløpet har blitt satt på fond de to siste årene. Det beløpet som ligger inne i budsjettet vil dekke avdragene på det nye lånet.

Rentekostnaden på lånet vil bli belastet driften. Derfor vil eksisterende budsjett dekke over halvparten av de samlede kostnadene med det nye lånet. Merkostnaden på eierkommunene / innbyggerne blir små.

Konsekvenser for bærekraftig utvikling:

Det nye hygieniseringsanlegg vil bidra til bedre rensing av avløpsvannet, og sikre at avløpsslammet overholder kravene for bruk til jordbruksformål og grøntarealer.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at selskapsavtalens pkt 11.1 endres til 30 mill, slik at NFR kan investere i nytt hygieniseringsanlegg.

NORDRE FOLLO RENSEANLEGG IKS Org.nr. 971 521 570 Mva

Telefon: 64 97 44 50
 Telefax: 64 97 44 59
 E.mail: nfrens@online.no

Ås kommune
 v/ Rådmannen
 P.boks 195
 1431 Ås

ÅS KOMMUNE	
Dato: 20/11-09	Saksbeht.: PAK
Sak nr.: 09/2172-1	
Løpenr.: 17817/09	
Ark.kode: 202	201
Ref.:	Kopi til:

Deres ref.

Vår ref.:
 BB/sb/112/09

Dato:
 17. november 2009

NORDRE FOLLO RENSEANLEGG – SELSKAPSAVTALE

I forbindelse med utbygging av nytt anlegg for hygienisering av slam ved Nordre Follo renseanlegg, er det i møte i representantskapet den 06.11.09 fattet vedtak om opptak av lån stort kr. 23,8 millioner.

I selskapsavtalen fra 2003, da Nordre Follo renseanlegg ble omdannet til interkommunalt selskap (IKS), er det fastsatt en låneramme på kr. 20 millioner. Det er derfor nødvendig å øke denne lånerammen i selskapsavtalen. Gjenstående gjeld ved Nordre Follo renseanlegg er pr. i dag kr. 5.040.000, som vil være nedbetalt i år 2013.

En gjennomgang av kapasiteten ved de ulike anleggsdelene i renseanlegget, viser imidlertid at det vil være nødvendig med en utvidelse av kapasiteten for kjemisk felling i løpet av 3–5 år.

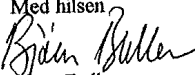
Vi regner med at kostnadene i denne forbindelse vil beløpe seg til 20-30 millioner kroner. Vi mener derfor det er fornuftig at lånerammen i selskapsavtalen økes til kr. 60 millioner, og at teksten i selskapsavtalen derved får følgende ordlyd:

KAP. 11 LÅNERAMME

11.1 Selskapets låneramme settes til kr.60 millioner. Selskapet kan bare ta opp lån til kapitalformål eller til konvertering av gammel gjeld.

De øvrige punktene i Kapittel 11 beholdes uendret.

Da kontraktsforhandlinger med leverandør er nær forestående, ber vi om en rask behandling av denne saken.

Med hilsen

 Bjørn Buller
 Driftssjef

Vedlegg B

NORDRE FOLLO RENSEANLEGG

Telefon: 64 97 44 50
Telefax: 64 97 44 59
1407 Vinterbro

REFERAT NR. 3/09

Fredag 6. November 2009 ble representantskapsmøte nr. 3/09 avholdt på Nordre Follo renseanlegg.

Møtet ble satt kl. 08.00.

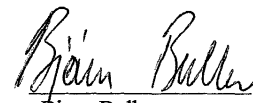
Tilstede: Johan Alnes (leder)   Ås Kommune
Anne-Gunn Steen Røse   Ski Kommune
Ildri Eidem Løvaas   Oppegård Kommune

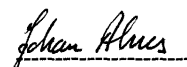
Videre møtte: Bjørn Buller, Driftssjef

SAK R09-8: NYTT HYGIENISERINGSANLEGG

- Vedtak:
1. Representantskapet ved Nordre Follo renseanlegg tar sammenstilling av innkommede tilbud på nytt anlegg for hygienisering av slam til orientering, og slutter seg til innstillingen fra konsulenten Aquateam as om å velge firma Jotne Hollung som leverandør.
  2. Representantskapet ved Nordre Follo renseanlegg vedtar opptak av lån stort kr. 23,8 millioner.
  3. Daglig leder gis fullmakt til å innhente lånetilbud og lånebetingelser.

Vinterbro 6. november 2009
NORDRE FOLLO RENSEANLEGG
Johan Alnes (sign)
Representantskapets leder

Bjørn Buller
Driftssjef

Johan Alnes

Anne-Gunn Steen Røse

Ildri Eidem Løvaas

Referat sendes:

Medlemmer og varamedlemmer i representantskapet, styrets medlemmer, revisor samt teknisk etat og formannskapene i kommunene, FIKS.

SAK R 09- 8: NYTT HYGIENISERINGSANLEGG

Vi har fått inn anbud på prosessutstyr og Elektro/automasjonsarbeider i forbindelse med nytt anlegg for hygienisering av slam.

Etter en avklaringsrunde med anbydere, sitter vi igjen med tre anbud hvor sluttsummene viser h.h.v. kr.16,8 mill., kr 17,2 mill., og kr.17,3 mill., altså utrolig jevnt.

I tillegg kommer kostnader som ikke er medtatt i anbudsdokumentene. Dette gjelder bygningsmessige arbeider samt rehabilitering av råtneårn innvendig og utvendig. Videre kommer utgifter til utskifting av fyranlegg samt kostnader til konsulent og byggeledelse. Vi har anslått kostnader til disse arbeidene til totalt ca.5 mill.kroner. Med et påslag for uforutsette utgifter på 10%, kommer vi ut med en total kostnad på ca.23,8 millioner. Denne summen er en del lavere enn tidligere kalkyle. Dette skyldes delvis at vi på grunn av liten aktivitet i byggemarkedet har fått lave tilbudspriser. Dels er posten for uforutsett redusert, da vi nå har fått anbud på mesteparten av ombyggingsarbeidene, og usikkerheten derved redusert.

Vår konsulent har satt opp en totalvurdering av innkomne anbud basert på en vektning av pris, tekniske løsninger, service og fremdrift som beskrevet i de utsendte anbudsdokumenter. Etter vurderingen, peker tilbudet fra firma Jotne Hollung AS seg ut som det beste. Konsulenten anbefaler derfor at vi innleder kontraktsforhandlinger med dette firma.

Forslag til vedtak:

1. Representantskapet ved Nordre Follo renseanlegg tar sammenstilling av innkomne tilbud til orientering, og slutter seg til innstillingen fra konsulenten Aquateam AS om å velge firma Jotne Hollung AS som leverandør.
2. Representantskapet ved Nordre Follo renseanlegg vedtar opptak av lån stort kr. 23,8 millioner.
3. Daglig leder gis fullmakt til å innhente lånetilbud og betingelser

NORDRE FOLLO RENSEANLEGG

Telefon: 64 97 44 50
Telefax: 64 97 44 59
1407 Vinterbro

REFERAT FRA STYREMØTE NR. 4/09

Torsdag 29. oktober 2009 ble styremøte nr. 4/09 avholdt i Administrasjonsbygget på Nordre Follo Renseanlegg.

Tilstede: Martin Huse, Ski Kommune
Bjørn Gunnar Ganger, Oppegård kommune
Ola Nordal, Ås kommune
Niels Thyge Nielsen, ansattes representant
Videre møte: Bjørn Buller, daglig leder NFR

Meldt forfall: Morten Lerdal, Oppegård kommune
Ole Fredrik Nordby, Ås kommune
Synnøve Kongsrud, Oppegård kommune
Trond R. Johannessen, Oppegård kommune
Synnøve Roald, Ski kommune

Møtet ble satt kl. 18.00.
Innkalling og agenda ble godkjent.

SAK S09- 9: FORSLAG TIL BUDSJETT 2010

Vedtak:

Styret ved Nordre Follo renseanlegg vedtar det fremlagte forslag til budsjett for 2010.

SAK S09- 10: NYTT HYGIENESERINGSANLEGG

- Vedtak:
1. Styret ved Nordre Follo renseanlegg tar sammenstilling av innkommede tilbud til orientering, og slutter seg til innstillingen fra konsulenten Aquatem AS om å velge firma Jotne Hollung som leverandør.
  2. Styret ved Nordre Follo renseanlegg innstiller på opptak av lån til nytt hygieniseringsanlegg for slam stort kr. 23,3 millioner. Saken oversendes representantskapet for videre behandling.

SAK S09- 11: BUDSJETTKONTROLL pr.05.10.09

Vedtak: Styret ved Nordre Follo renseanlegg tar økonomisk oversikt pr.05.10.09 til orientering

Referatsaker:

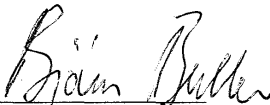
Daglig leder orienterte om utførte og gjenstående arbeider i forbindelse med bygging av ny E6, som nå er åpnet.

Daglig leder orienterte om brev fra Brønnøysundregistrene til renseanlegget og styrets medlemmer angående innsending av regnskap for 2008. Selskapet er ikke pliktig til å sende inn regnskap.

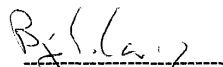
Vinterbro 29. oktober 2009

NORDRE FOLLO RENSEANLEGG

M. Huse (sign)
Styrets leder

Bjørn Buller
Driftssjef

Martin Huse

Bjørn Gunnar Ganger

Ola Nordal

Niels Thyge Nielsen

Referat sendes:

Medlemmer og varamedlemmer av styret, representantskapets medlemmer, revisor, Økonomisjef i Ås kommune, FIKS, samt teknisk etat og formannskapet i kommunene.

SELSKAPSAVTALE FOR NORDRE FOLLO RENSEANLEGG IKS

KAP.1. SELSKAPETS FIRMA

- 1.1 Nordre Follo Renseanlegg IKS er et interkommunalt selskap opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29.januar 1999.
- 1.2 Selskapet er et eget rettssubjekt med registrering i Foretakregisteret.

KAP.2. DELTAKERE I SELSKAPET

Deltakere i selskapet er:

Oppegård kommune, Postb.510, 1411 Kolbotn.	Org.nr. 944348081
Ski kommune, Postboks 3010, 1402 Ski.	Org.nr. 974593319
Ås kommune, Postboks 195, 1431 Ås	Org.nr. 964948798

KAP.3. SELSKAPETS FORMÅL

Selskapets formål er å eie, utbygge, drive og vedlikeholde et felles avløpssystem med renseanlegg på strekningen Haugbro – Fåleslora – Sjødalstrand for de tre kommunene. Avløpsvannet skal ikke omfatte overflatevann.

KAP.4. SELSKAPETS OPPGAVER

Som ledd i oppfyllelsen av formålet, jfr. Pkt. 3, skal selskapet:

- Rense avløpsvann i h.t. utslippstillatelse fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus
- Behandle og omsette avløpsslam i henhold til Forskrift om gjødselvarer m.v. av organisk opphav F-1029 (Ikrafttreden 20.07.2003)

KAP. 5. HOVEDKONTOR

Selskapet har sitt hovedkontor i Ås kommune, som også er selskapets vertskommune.

KAP. 6. EIERANDEL OG DELTAKERANSVAR

6.1 Kommunene er eiere av fellesanlegget i det forhold de har betalt anleggsmkostningene.

Disse fordeles slik:	Oppegård kommune	33%
	Ski kommune	58%
	Ås kommune	9%
		<u>100%</u>

- 6.2 De enkelte kommuner hefter ubegrenset med sin eierandel av selskapets samlede forpliktelser
- 6.3 Årlige netto driftskostnader fordeles på deltakerkommunene i forhold til innmålt (levert) vannmengde fra kommunene.

KAP. 7. REPRESENTANTSKAPET

- 7.1.1 Representantskapet er selskapets øverste organ.
- 7.1.2 Representantskapet består av 3-tre-representanter med personlige vararepresentanter.
- 7.2.1 Ordføreren i den enkelte deltakerkommune er kommunenes representant i representantskapet. I tillegg velges en personlig vararepresentant med møte- og talerett. Valget skjer for en periode på 4- fire- år og følger kommunestyrets valgperiode. Medlemmer av styret eller daglig leder kan ikke velges inn som medlem av representantskapet.
- 7.2.2 Den enkelte deltaker kan i perioden foreta nyvalg av sine representanter/ vararepresentanter. Nyvalg skal skje dersom vedkommende representant/vararepresentant tar utflytting fra sin kommune. Nyvalget gjelder for gjenværende del av representantskapets valgperiode.
- 7.3 Representantskapet konstituerer seg selv og velger selv sin leder og nestleder.
- 7.4.1 Representantskapet behandler og vedtar selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan samt saker som etter loven er lagt til representantskapet, og gir instruksjon og retningslinjer for selskapets virksomhet.
- 7.4.2 Representantskapet skal godkjenne låneopptak og – vilkår. Videre må følgende saker som ellers tilligger styret, godkjennes av representantskapet:
  - Godkjenning av årsmelding .
  - Sats for godtgjøring for møter i styre og representantskapSlike saksområder skal meldes til Foretaksregisteret.
- 7.4.3 Den enkelte deltaker (kommunestyre) har instruksjonsmyndighet ovenfor sine representanter i representantskapet.
- 7.5.1 Ved votering i representantskapet, skal representantenes stemme telle i forhold til deltagernes eierandel, jfr. Kap. 6.

- 7.5.2 Representantskapet er beslutningsdyktig når minst halvdelen av medlemmene er til stede, og disse representerer minst to tredjedeler av stemmene.

Representantskapets vedtak er det som flertallet av stemmene er avgitt for. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.

- 7.5.3 Endringer av selskapsavtalen krever tilslutning fra samtlige representanter. Gjelder slike endringer forhold som er omtalt i § 4, 3. ledd, i lov om interkommunale selskaper, må den enkelte deltaker (kommunestyret selv) i selskapet gi sin tilslutning til endringen.

KAP. 8. STYRET

- 8.1.1 Styret, som velges for en periode på 4-fire-år, skal bestå av 6 medlemmer, med tilsvarende antall varamedlemmer. Alle eierkommunene skal være representert.
- 8.1.2 5 styremedlemmer fra eierkommunene, herunder styrets leder, dets nestleder, og tilhørende 5 varamedlemmer, velges av representantskapet. 2 av medlemmene med personlige varamedlemmer velges fra Ski kommune, 2 av medlemmene med personlige varamedlemmer velges fra Oppegård kommune og 1 medlem med personlig varamedlem velges fra Ås kommune.
- 8.1.3 1 av styrets medlemmer samt dennes varamedlem velges av og blant de ansatte. Dersom ansettesforholdet opphører for de ansattes representant/vararepresentant, trer vedkommende ut av styret, og nytt medlem/varamedlem velges av og blant de ansatte.
- 8.2 Daglig leder har møteplikt i styremøter, og rett til å uttale seg.
- 8.3 Hvert styremedlem har 1-en- stemme.
- 8.4.1 Styret er beslutningsdyktig når minst halvdelen av medlemmene er til stede.
- 8.4.2 Som styrets beslutning gjelder det som flertallet av de møtende – men likevel minst 1/3 – del av samtlige styremedlemmer – har stemt for. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.
- 8.5 Styret ansetter daglig leder og øvrige ansatte. Styret har instruksjonsmyndighet ovenfor daglig leder.

KAP. 9 DAGLIG LEDER

- 9.1 Selskapet skal ha en daglig leder. Daglig leder skal forestå den daglige ledelsen av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret gir.

- 9.2 Den daglige ledelsen omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller er av stor betydning. Slike saker kan den daglige leder bare avgjøre når styret i den enkelte sak har gitt daglig leder myndighet til det, eller når styrets beslutning ikke kan avventes uten vesentlig ulempe for selskapets virksomhet. Styret skal i såfall snarest mulig underrettes om saken.
- 9.3 Daglig leder har instruksjonsmyndighet ovenfor øvrige ansatte i selskapet.

KAP. 10 REPRESENTASJON OG SIGNATUR

- 10.1 Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma. Styret kan delegere til daglig leder sammen med ett styremedlem retten til å tegne firma. Slik foretatt delegasjon må meldes til Foretaksregisteret.
- 10.2 I den daglige driften og i saker som faller inn under daglig leders myndighet, se kap. 9, representerer denne selskapet utad.

KAP.11 LÅNERAMME

- 11.1 Selskapets låneramme settes til kr. 20 millioner. Selskapet kan bare ta opp lån til kapitalformål eller til konvertering av gammel gjeld.
- 11.2 Representantskapet skal vedta det enkelte låneopptak innenfor lånerammen. Slike vedtak skal godkjennes av departementet.
- 11.3 Selskapet kan pantsette sine eiendeler til sikkerhet for sine forpliktelser. Selskapet kan også bygge opp fonds til finansiering av ventede investeringer i samsvar med lov og forskrifter.

KAP. 12 SELSKAPETS REGNSKAP, UTDELING M.V.

- 12.1 Selskapets regnskap skal avgis etter kommunale regnskapsprinsipper.
- 12.2 Regnskapet fastsettes av representantskapet ,og forelegges sammen med revisjonsrapporten som melding til det enkelte kommunestyret.
- 12.3 Etter at regnskapet for siste regnskapsår er fastsatt, kan representantskapet etter forslag fra styret foreta utdeling av selskapets midler, jfr. lov om IKS § 29, 2. ledd.

KAP. 13 UTTREDEN

- 13.1 Den enkelte deltaker kan med ett års skriftlig varsel til styret si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av dette. Uttreden kan skje med øyeblikkelig virkning i de forhold som er angitt i lov om IKS § 30, 2. ledd.